An Roinn Oideachais
Department of Education

Ag filleadh ar scoil
Treoir don teagasc agus don fhoghlaim
Naíonáin Shóisir – Rang a 2
Márta 2021

Cuireann an doiciméad seo comhairle phraiticiúil ar fáil do mhúinteoirí agus scoileanna ag tosú athuair ar an bhfoghlaim aghaidh ar aghaidh do dhaltaí ó naíonáin shóisir go rang a dó. Ba chóir é a léamh i dteannta le treoir atá foilsithe cheana ar theagasc agus foghlaim i gcomhthéacs COVID-19 atá ar fáil ag gov.ie/backtoschool

Dé réir mar a bhíonn daltaí ag filleadh ar scoil, ba chóir do mhúinteoirí:

- Am a thabhairt do dhaltaí le socrú ar ais ar scoil agus le dul i dtaithí ar nósanna imeachta agus ar ghnáthaimh na scoile
- A bheith solúbtha maidir le freastal ar na riachtanais éagsúla a eascróidh ó eispéiris na cianfhoghlama: fad ceachtanna a oiriúnú; leideanna amhairc a úsáid chun tacú le gnáthaimh
- Modheolaíochtaí foghlama gníomhacha, súgradh-bhunaithe a úsáid chun tacú leis an aistriú ar ais chuig an fhoghlaim ar scoil
- Atmaisféar socair, suaimhneach a chruthú do dhaltaí le teanga dhearfach agus moladh mar aon le deiseanna do dhaltaí chun a riachtanais a chur in iúl
- Éisteacht ghníomhach agus scileanna dírithe a chothú agus foghlaim phiaraí agus machnamh a spreagadh
- Breathnóireacht mar aon le tuairimí tuismitheoirí/daltaí a chur san áireamh nuair a bhíonn riachtanais daltaí don litearthacht agus don uimhearthacht á meas

Cuir chuige teagaisc agus foghlama

- Bí cinnte go mbíonn an deis ag daltaí súgradh agus sóisialú de réir threoir sláinte poiblí
- Cruthaigh deiseanna do dhaltaí don chaint agus don phlé, chun caidrimh a athbhunú agus chun tacú leis an bhfoghlaim ar fud an churaclaim – scéalta a úsáid go minic, léamh os ard agus am a chur ar fáil gach lá don chaint
- Seachain ró-úsáid na gcur chuige múinteoir-threoraithe agus teagascach i leith an teagaisc agus na foghlama mar iarracht 'teacht suas' nó 'am atá caillte a chúiteamh'
- Bíodh daltaí gafa le heispéiris foghlama fiosrú-bhunaithe agus praiticiúil chun a spéis a mhúscailt, iad a spreagadh chun foghlama agus torthaí foghlama dearfacha a thacú
- Tabhair deiseanna do dhaltaí chun an Ghaeilge a chloisteáil, a úsáid agus a dhaingniú le modhanna múinte idirghníomhacha (spraoi, rólimirt, drámaíocht, ceol, rainn, dánta agus amhránaíocht)
- Tóg na daltaí lasmuigh agus chuig áiseanna áitiúla chun an fhoghlaim a bhreisiú, tacú leis an bhfadú sóisialta, gníomhaíocht fhisiceach a chothú agus cuidiú le folláine dhearfach. Tá seimineáir ghréasáin faoi fhoghlaim lasmuigh a chruthaigh an CNCM ar fáil anseo
- Cothaigh comharfhoghlaim le deiseanna do dhaltaí a bheith gafa le agus foghlaim ó smaointe, dearcthaí agus tuairimí daoine eile (mar shampla, bain úsáid as teicneolaíocht nó cláir bhána/marcóirí aonair chun deis a thabhairt do dhaltaí tuairimí a roinnt ar bhealach a chinntíonn fadú sóisialta)
- Bain úsáid as cuir chuige comhtháite agus téamacha chun an curaclam iomlán a sholáthar, chun eispéiris foghlama cruthaitheacha agus taitneamhacha a thacú agus chun scileanna litearthachta agus uimhearthachta a chumasc le léiriú cruthaitheach agus le hiniúchadh eolaíoch

Ag tacú leis na riachtanais foghlama a bhíonn ag teacht chun cinn

Mar bhonn eolais don teagasc agus don fhoghlaim agus chun daltaí a aithint do thacaíocht bhreise, ba chóir do mhúinteoirí leas a bhaint as:

- Breathnóireacht múinteoirí
- Ceisteanna a chur
- Comhdháil daltaí
- Tascanna deartha ag an múinteoir
- Tuairiscí ó thuismitheoirí
- Tuairimí na ndaltaí

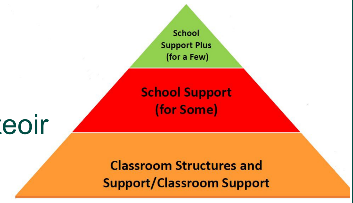

Contanam Tacaíochta

I gcás fhormhór na ndaltaí, díreofar ar na riachtanais tosaíochta a thagann chun cinn ó thréimhse na cianfhoghlama ag an *Céim Tacaíocht Ranga* den Chontanam Tacaíochta trí ghníomhaíochtaí foghlama a ndéanfar monatóireacht chúramach agus idirdhealaithe orthu agus trí bhuíonteagasc spriocdhírithe. Ba cheart do MOSanna oibriú i gcomhpháirt le múinteoirí ranga chun a dtráthchláir a leasú agus tosaíochtaí nua a aithint lena dheimhniú go ndírítear an tacaíocht ar na daltaí a bhfuil na riachtanais is mó acu.

Níor chóir tástálacha scagtha agus/nó diagnóiseacha a dhéanamh chun riachtanais daltaí a bhfuil dianthacaíocht agus tacaíocht duine le duine breise orthu ag an *Céim Tacaíocht Scoile* ach nuair a bhíonn dóthain ama tugtha do na daltaí chun taithí a fhail arís ar ghnáthamh na scoile.

Teagmháil a dhéanamh, nuair is féidir, le múinteoirí agus CRSanna a chuir an clár forlíontach i bpearsan ar fáil chun faisnéis chuí a bhailiú faoi riachtanais/ dul chun cinn na ndaltaí ábhartha.

Tá fáil ar thacaíochtaí agus ar threoir phraiticiúil do theagasc oideachas speisialta ón gComhairle um Oideachas Speisialta ag: https://ncse.ie/online-resources

An Roinn Oideachais
Department of Education

Ag filleadh ar scoil

Treoir don teagasc agus don fhoghlaim Naíonáin Shóisir – Rang a 2

Márta 2021

Timpeallachtaí sábháilte oibre agus foghlama a chur chun cinn

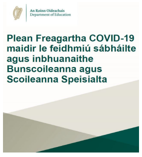

Ba chóir do cheannairí scoile agus do mhúinteoirí iad féin a chur ar an eolas faoi Phlean Freagartha athbhreithnithe COVID-19 maidir le hathoscailt shábháilte agus inbhuanaithe scoileanna (nuashonraithe Feabhra 2021), atá ar fáil ag: https://www.gov.ie/ga/foilsiuchan/ar-mbunscoileanna-agus-ar-scoileanna-speisialta-a-athoscailt/#plean-freagartha-covid-19-maidir-le-hathoscailt-shabhailte-agus-inmharthana-bunscoileanna-agus-scoileanna-speisialta

Laghdaigh baol tarchuir COVID-19 sa scoil trí:

- Tuiscint ar na siomptóim a chur chun cinn i measc phearsanra uile na scoile, daltaí, teaghlaigh agus cuairteoirí
- Comhairle a chur ar mhúinteoirí agus ar an bhfoireann gan freastal ar an obair agus féinaonrú mura mbíonn siad ar fónamh nó má aithnítear iad a bheith mar dhlúth-theagmhálaí
- Dromchlaí a bhíonn in úsáid go minic a ghlanadh go smior ar nós barr na mbord, murláin na ndoirse agus nithe a bhíonn in úsáid go minic ar nós bréagáin, ábhair choincréiteacha agus gairis dhigiteacha
- Srian a chur leis an líon cuairteoirí chun na scoile go cuairteanna riachtanacha réamhphleanáilte amháin
- Cúram a ghlacadh gan boilgeoga ranga a bheith ag meascadh le boilgeoga ranga eile
- Meabhrú do thuismitheoirí gan a leanaí a chur ar scoil má bhíonn amhras orthu nó má dearbhaíodh COVID-19 acu féin nó ag baill eile den teaghlach
- Leanúint le dea-shláinteachas, cumhdaigh aghaidhe nuair is gá, béasaíocht riospráide a chur chun cinn le meabhrúcháin curtha ar fud na scoile
- Spásanna a bhíonn á roinnt a bhainistiú go cúramach, ar nós seomraí foirne agus pasáistí, agus na riachtanais a bhaineann le fadú sóisialta a chur i gcuimhne don fhoireann (2 metres)
- A bheith airdeallach agus fadú sóisialta a chur chun cinn ag pointí fágála agus bailithe leanaí agus cur in aghaidh daltaí/tuismitheoirí a bheith ag bailiú ag geataí na scoile ag aon am i rith an lae

Teicneolaíochtaí digiteacha

Ba cheart go leanfaí le scileanna digiteacha a sealbhaíodh mar thoradh ar fhorbairt agus ar fheabhsú na n-eispéireas cianfhoghlama de réir mar a fhilleann daltaí ar scoil. Ba chóir daltaí a spreagadh le leanúint ar aghaidh ag baint úsáid as ardáin foghlama ar líne chun tacú leis an bhfoghlaim de réir mar is cuí.

- Deiseanna a uasmhéadú chun scileanna digiteacha a fhorbairt le cur ar chumas daltaí gnéithe ardáin ar líne a úsáid chun a lánacmhainneachta
- Úsáid a bhaint as punanna digiteacha a forbraíodh, nuair a bhí na scoileanna dúnta, chun aiseolas cuiditheach a sholáthar d'fhonn torthaí foghlama a fheabhsú do dhaltaí
- Deiseanna a sholáthar do dhaltaí chun oibriú i gcomhpháirt le chéile ar thascanna digiteacha ina mbíonn a gcuid oibre á chruthú, á roinnt agus á phlé
- Leanúint ar aghaidh ag baint úsáid as an teicneolaíocht dhigiteach chun tacú le comhpháirtíocht agus cumarsáid idir an scoil agus an baile
- Breathnú maidir le taifeadtaí digiteacha d'ábhair foghlama a úsáid, lena n-áirítear amhráin, rainn, dánta, frásaí agus samplaí léitheoireachta chun foghlaim sa bhaile a spreagadh agus a éascú
- Tacaíocht bhreise ar fáil ag: pdst.ie/DistanceLearning/DigTech

Ceisteanna coitianta

Conas is féidir le daltaí rainn agus amhráin a fhoghlaim go sábháilte chun tacú leis an litearthacht agus an uimhearthacht?
Ba chóir amhránaíocht sa seomra ranga a sheachaint. Is féidir leis tarlú lasmuigh, nuair a bhíonn daltaí scartha go sóisialta. Mar mhalairt air sin, is féidir le daltaí éisteacht le hamhráin agus le rainn ar scoil agus iad a chanadh sa bhaile.

Conas is fearr a eagróidh múinteoirí oideachas speisialta tacaíocht do dhaltaí le linn na hathoscailte céimnithe?
Ba cheart do MOSanna oibriú ón scoil chun tacú le gach dalta ar a líon cásanna, i bpearsan agus go cianda araon, ag baint úsáid as modheolaíochtaí a bhaineann an leas is fearr as an spás agus as na hacmhainní teagaisc atá ar fáil, agus iad ag cloí ag an am céanna le fadú sóisialta agus le sláinteachas.

An féidir le cóitseálaithe seachtracha tacú leis an bhfoghlaim i gcorpoideachas?
Is faoi rogha an bhoird bhainistíochta cóitseálaithe nó teagascóirí seachtracha a úsáid, ach ba chóir a bheith sásta go ndéantar grinnfhiosrú ar na cuairteoirí seo, go gcloíonn siad le comhairle sláinte poiblí, go gcuireann a gceanneagraíochtaí oiliúint orthu maidir le COVID-19, agus go gcuireann siad plean freagartha na scoile i bhfeidhm go hiomlán.

Conas is cóir amanna sosa agus lóin a eagrú?
Ba chóir do dhaltaí fanacht i struchtúr na mboilgeog, scoite amach ó na boilgeoga eile. Ba chóir do scoileanna a bheith an-airdeallach ina leith seo. Más gá, ba chóir na hamanna sosa a eagrú go céimnithe chun tacú leis seo.

An féidir le hábhair oidí leanúint leis an obair i ranganna?
Is féidir, agus ba chóir dóibh na treoirlínte sláinte agus sábháilteachta céanna a leanúint agus atá ag baill foirne eile sa scoil.

FSS Beo: 01 240 8785
Cúnamh sláinte poiblí do phríomhoidí

Tacaíocht churaclaim:
inspectorateadvisory@education.gov.ie